Sigtuna kommun

Norrbackaskolans språkutvecklingsgrupp

Uppgift till träff 2

Denna uppgift handlar om muntlighet och vikten av att inse betydelsen av att använda talet och dialogen som ett sätt att skapa möjligheter till nytt tänkande och ny kunskap. Många elever behöver ”tänka högt” tillsammans med andra och vi lärare måste i undervisningen skapa möjlighet för eleverna att interagera och använda sitt muntliga språk med varandra. Det är viktigt att undervisningen erbjuder eleverna möjlighet att dels tänka ”längre tankar” men även möjligheter att producera längre yttranden. För många elever är det dessutom absolut nödvändigt att använda sig av det muntliga språket som en bro över till skriftspråket. Interaktion är oerhört viktigt för språkutvecklingen, speciellt sådan interaktion som ”uppstår när någon klargör vad han menar, förhandlar eller formulerar om det han vill ha sagt” (Gibbons 2013, s 48). Vi lärare måste alltså ha en medveten planering över vilka muntliga förmågor våra elever ska utveckla och hur en sådan undervisning kan se ut. Vi måste även vara klara över hur eleverna ska visa att de utvecklat just dessa förmågor och hur vi ska bedöma det.

Eleverna måste alltså få använda sitt språk i många olika sammanhang och på många olika sätt. Eller som det står i Greppa språket: ”Det som ändå starkast betonas i flerspråkiga elevers lärandeprocesser är språkets allsidiga användning. Detta innebär att eleverna i all undervisning erbjuds rikliga tillfällen till språkanvändning och interaktion.” (sid 14)

Hitta de muntliga kraven i kursplanerna

1. Välj ett ämne och ålder på eleverna. Vilket är syftet med ämnet?

2. **Analysera** vilka **muntliga krav** som ställs i kunskapskraven i relation till ämnesinnehållet för de elever du valt ut.

3. Fundera och **resonera** om vilken **språklig** respektive **kognitiv nivå** som krävs beroende på **språklig uttrycksform** och vilka krav de ställer.

4. **Reflektera** över vad detta innebär för din verksamhet/undervisning. Sammanfatta dina iakttagelser och ta med dig dina anteckningar till nästa träff.

När vi träffas nästa gång ska vi delge varandra våra reflektioner och i smågrupper **diskutera** hur en undervisning ser ut som erbjuder eleven att utveckla dessa förmågor. Därefter ska vi **redovisa** för de övriga grupperna.

Norrbackaskolans språkutvecklingsgrupp

Kommentarer

Det är genom språkliga uttrycksformer som eleverna oftast förväntas visa sina kunskaper och förmågor. Det kan t ex handla om att elevernas ska kunna föra ett resonemang om, samtala om, presentera eller diskutera ett ämnesinnehåll på olika sätt. Det kan även handla om att eleven ska beskriva, redogöra, dokumentera, utvärdera, reflektera eller motivera.

Analysera är en vanligt förekommande förmåga i Lgr 11 och i denna övning får ni fundera över vad det betyder för er i just detta sammanhang. Peter Habbe visar denna bild när han förklarar vad analysförmåga består av och här har han beskrivit vad det innebär att utföra en analys:

http://www.skapavetande.se/wp-content/uploads/2012/03/Att-utf%C3%B6ra-en-analys.pdf
http://www.skapavetande.se/wp-content/uploads/2012/11/Analysera-300x176.jpg

Resonera, att föra ett resonemang, är en även det en förmåga som återkommer i många ämnen. Vad innebär det för dig i denna uppgift? Ta gärna denna definition till din hjälp:

”Vi resonerar när vi använder språket för att tänka och ta till oss kunskap, när vi förklarar begrepp, ställer hypoteser, gör jämförelser, beskriver samband etc. Vissa delar av resonerande kan också vara mer ämnesspecifika. Ibland resonerar vi när vi värderar världen omkring oss, tar fram för- och nackdelar med diverse fenomen och relaterar dem till oss själva.” (Ur ”Få syn på språket”, s. 30)

Att reflektera, är ytterligare en förmåga som förekommer ofta och en förmåga som vår undervisning ska ge eleverna träning i. Men vad kan reflektera innebära? Följande är Peter Habbes förklaring:

”Reflekterar – du ägnar tankar åt, återspeglar, vrider och vänder på, tänker över, begrundar och funderar, dock ej krav på systematik eller att du måste nå en syntes. Jämför begreppet analysera. Jämför också latinets reflec’tere som betyder böja tillbaka, vända tankarna tillbaka, överväga. Att reflektera innebär alltså att pröva tankarna, idéerna eller förklaringarna mot varandra, men utan kravet på ett ställningstagande.”

http://www.skapavetande.se/wp-content/uploads/2012/03/Definitioner-av-f%C3%A4rdigheter-och-progressionsuttryck.pdf